

SLOVENSKI NAROD.

Izda se vsak dan popoldne, tovrstni nedelje in praznike.
Cena: Prostor 1 m/m x 54 m/m za najvidne in male oglase 80 vrn.,
za redne razglase 120 K, za posamezne in reklame 2 K. — Pri naročilu
nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži oznaka za odgovor.

Upravištvu „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Kraljeva
ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ v Ljubljani in po pošti:
v Jugoslaviji: celoletno naprej plačan K 120 —
polletno „ „ „ 60 —
3 mesečno „ „ „ 30 —
1 „ „ „ 10 —
v inostranstvu: celoletno „ „ „ K 140 —
polletno „ „ „ 70 —
3 mesečno „ „ „ 35 —
1 „ „ „ 12 —
Novi naročniki naj pošljejo v prednaročino vedno 500 po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Kraljeva ulica št. 5, 1. nadstropje.
Telefon slov. 34.

Dopolne sprejema se podpisane in začetno frankovane.
Rekopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 60 vinarjev.

Koroško vprašanje.

(Glas s Koroškega.)

Casopisje piše: »Mirovna pogodba z Nemčijo ratificirana — Nehote Sloveci misli pri tem: »Kaj pa je z Avstrijo? Kaj z našimi severnimi mejami?« Resnici na ljubo moramo priznati, da se je po razsuhu stare Avstrije na Koroškem popolnoma brez glave, brez vsakega pravega načrta postopalo. Naročilo se je kraljevim odborom, da naj prevzamejo v svoje roke različne uprave, a zadostne podpore, zaslonbe se ni dalo, da bi se to smoteno izpeljalo. Po vseh večjih mestih so celo Nemci pričakovali, da zasede jugoslovensko vojaštvo (okoliš mestnega županstva v Beljaku koncem novembra 1918) najvažnejše točke v deželi, pričakovali je to slovensko prebivalstvo — a zaman. Ko se je vračal dr. Korošek z dr. Žerjavom dne 2. decembra 1918 iz Pariza, se ga je o položaju na Koroškem v Področji informiral natančno in nujno prosilo, da zastavi pri kraljevski vladi v Ljubljani ves svoj vpliv, da se zadostno zasedlo najvažnejše točke v deželi, kajti, če pride reakcija, bo to slabo vplivalo na toliko časa od Nemcev in nemških vojakov strahovano slovensko ljudstvo. Bilo je to 2. decembra, bil je še čas. Zgodilo se ni nič, da bi se podprlo to, kar se je prej brez pravega načrta začelo. Prišli so prvi dnevi januarja 1919 in z njimi slovenski begunci iz Gornje Koroške na Gorenjsko. Po teh dejanjih je slovenski in čeli jugoslovenski prestij na Koroškem veliko izgubil. Prišli so na to prvi boji naših fantov z nemško družalo, v katerih je padel marsikateri slovenski mladnik, kar se ne bi bilo zgodilo, če bi se bilo pravočasno potrebno pripravilo in uredilo. Prišli so nesrečni zadnji dnevi v aprilu, ko se je brez vsake rezerve, brez zadostne moči navalilo na koroške »Heim- und Volkswehr«. Ko se je pričelo 28. aprila s tem nezadostno pripravljenim napadom, se je bahalo nek velik »narodniak« v kolodvorski restavraciji na Jesenicah dne 29. aprila zjutraj izrazil: »To je naše delo!« Čez tri dni na to pa ni hotel nihče biti vzrok, kdo je ta, za toliko slovenskih fantov tako nesrečni pohod inscinal. Koncem maja so se naši južni bratje Srbi s svojo znano, vojaško premišljenostjo zopet naredili red v Korotanu. Med tem časom se je veliko pisalo o koroškem vprašanju, o gospodarskem polju, o geografskih mejah itd. Pisali so celo taki, ki poznajo Koroško le iz raznih šumskih in šilverskih veselic. Zdaj se mi, da bi bil čas resno misliti na to razrešitev in sicer na podlagi zgodovinskih in narodnih odnošajev. Nemci pridno nabirajo gradivo, da bodo, če bo treba, tudi po slovenskem delu Korotana dokazovali nemške na-

selbine. Treba je podrobne delo od vasi do vasi po domačinih tako, da se reši, kar se da še rešiti, če ni vseh dosedanjih žrtev doprinesla Jugoslavija zama.

Ni treba, da smo pesemisti, če trdimo, da stvar ne stoji dobro za Slovence v Korotanu! Že dejstvo, da je sestavljen ves nemški »Volkswehr« v beljaški okolici večnoma iz slovenskih mladeničev iz Roža. Podjune in iz spodnještajerskih Stajercov, nam mora dati mnogo misliti. Iz Jugoslavije (koroški del) nosijo ljudje svoje prihranke v nemške hranilnice v Celovec ali Beljak. Očetje v Jugoslaviji, sinovi pa kot »Volkswehrovci« v Avstriji.

V Beljaku ima nek bivši avstrijski častnik, doma ob Baškem jezeru, svojo pisarno, kjer sprejema po raznih ženskah informacije o stanju plebiscita po A-pasu in ima razprežene svoje mreže dol do št. Jakoba.

Nekdanji najhujši agitatorji za Šumarko po slovenskih vaseh so se sedaj navidezno vdali in se celo nekateri izjavili za Jugoslavijo. Če kdo misli, da se bo kdaj oni, ki je imel za časa nemškega režima prvo besedo v občini, sedaj podredil slovenskemu vodstvu, kjer bo veljal toliko kakor kak pošten in odbrat Slovenec, to se pošteno moti. Ta ne pozna poroškega nemškutaria. Koroški nemškutar ostane nemškutar, če se tudi desekrat izjavi za Jugoslavijo. Kdor je kdaj vodil občinske volitve v narodnoogroženih krajih po Koroškem, ta ve, kolikoli imajo razni nemškutarski magnati vpliva pri zbeževanju in omahljivem slovenskem prebivalstvu. Zato je treba moč v pravem času vzeti pod nadzorstvo in jih ne puščati kar po več dni v Beljaku ali v Celovcu, da ne homo zoner za eno slabo skušnjo bogatejši, da ne bodo vse žrtve zama.

Eno upanje pa smemo gojiti v dober uspeh plebiscita v Korotanu. Upajmo, da nas to ne ukanj, če nam bodo le pri tem pomagali merodajni faktorji. Kakor drugod, se je tudi po Korotanu v zadnjem času s'no razpaslo verjenje, navijanje cen in tihotapstvo. Ker so med temi tudi taki, ki so veljali svojčas za dobre narodnjake, imejmo upanje, da bodo ti močje Jugoslaviji vsaj toliko hvaležni, da bodo znali v resnem času vsaj toliko delovati za Jugoslavijo, kakor so delovali do sedaj zoner niti, ko so spravljali dobro jugoslovensko blago v Avstrijo, sem pa slab avstrijski napr in ga še spravljalo.

Belan.

Italija in jadransko vprašanje.

(Govor min. predsednika Nitti, dne 7. t. m.)

Po dolgem pričakovanju in med splošno pozornostjo je v včerajšnji seji rimske zbornice poslancev povzel ministrski predsednik Nitti besedo, da poda svoje izjave o zunanjih politiki, zlasti o poteku rešitve jadranskega vprašanja. Glasom poročil v listih je Nitti uvodoma takoj naglašal, da bo moral koncem seje prositi zbornico, da odloči za nekaj dni svoje razprave, ker mora on, ministrski predsednik, udeležiti se važnega sestanka zavezniških ministrskih predsednikov.

V tem kritičnem zgodovinskem trenutku, je dobro, da vsakdo izjavi svoje mnenje in da se izogiba vsake dvomnosti. Čas je, da se pove popolna resnica, četudi se mora zgoditi to s težkim srcem. Vlada se dolgi škibosti in v državi se ustvarja nezadovoljstvo. Vlada je v tem trenutku veliko trnje. Neljuzno je breme za onega, ki prevzame odgovornost in ki čuti vsako delo zvezano z usodo domovine. Za to prosim, da pove vsakdo jasno svoje mnenje in zato ne mara izogniti se glasovanju, ampak naravnost želi. Ne bo mu mogoče odgovoriti vsem, ki so govorili o tem predmetu. Onim, ki so želeli, da se čili, za katere je stonila Italija v vojni, niso dosegli, pripominjam, da so bili Italijani ob vstopu v vojno na Trident in Triest. Londonski pakt takrat ni bil znan in druge aspiracije so prišle na dnevni red vsled vpliva razvijačih se dogodkov.

Tri vprašanja stoji še v ospredju na mednarodnem polju: jadransko, malazijsko in turško. In vsa ta tri vprašanja zadevajo najbolj vitalne interese Italije. Govornik je mnenja, da ima Italija interes na tem, da v vseh teh treh vprašanjih prevlada princip narodnosti: v tem smislu se je orientirala italijanska akcija. Če imamo pravico, da zavzamemo na sredozemskem morju stališče, ki naj ne bo slabše od onega drugih vesil. Imamo na tudi interes na tem, da ne bo nobena narodnost uničena in tlačena, kar bi ustvarilo krali za bodoče konflikte.

Z ozirom na kritike, ki jih je čul o londonskem naktu, pove na kratko njegovo zgodovino. Prednostavilja, da je pakt sedaj znan in da je bil dogovor v bistvu političnega in vojaškega značaja. Temelina njegova določila so bila: 1. Italijansko ozemlje bi moralo segati s svojo vzhodno mejo do Voloske in obsegati tudi istrske otoke. 2. Mesto Reka in cone do Dalmacije bi se morale dati Hrvatim, bodisi da je ostala Avstrija združena ali pa da bi bila razdeljena. 3. Italijansko ozemlje bi se moralo nadleževati od severne meje Dalmacije in obsegati provinco Dalmacija in obsegati provinco Dalmacija in obsegati provinco Dalmacija.

cijo po upravnih mejah na podlagi bivše avstro-ogrške ureditve. Ako bi Italija dosegla svoje meje v obsegu naznačenem v članu 5 pakta in Valonski zaliv, bi se Italija ne smela upirati, da bi severni in južni v paktu ne obseženi deli po želji zaveznikov bili razdeljeni med Srbijo, Črno goro in Grško.

Vsled spontane manifestacije reškega mesta se je ustvaril politično drugačen položaj. Sedaj je dilema preprosta: ali enostavno izvedba londonskega pakta, ali pa taka rešitev, ki bi ustregla tendencam, interesom in aspiracijam Italije in Jugoslavije. Govornik je mnenja, da je ta druga rešitev parlamentu bolj všeč. V polnem soglasju z ministrom zunanjih poslov je bil določen minimum italijanskih aspiracij. Govornik je zahteval solidarnost zaveznikov za londonski pakt, in to obvezo so zavezniške vlade lojalno priznale. Izjavil pa je, da bi bilo bolje, da se pride do sporazuma, ki bi bil obema strankama v korist, ter upa, da se bo dal doseči ta cilj, ker ne more dvomiti na odkritosrčnosti jugoslovenskih pozicij. Točke tega sporazuma so znane:

Samostojna Reka z direktno zvezo z Italijo, pristanišče in železnica, pod upravo Zveze narodov; Wilsonova črta s korekturo radi obrambe Trsta; Zadar svobodno mesto s pravico izbirati si diplomatsko zastopstvo. Te točke predstavljajo minimum italijanskih aspiracij.

Kar se tiče Albanije, je Italija pripravljena podpirati ta narod, da doseže svoje narodno vstajenje.

Nitti je prepričan, da se je napravil na tej podlagi korak naprej. Govornik mora z žalostnim srcem povedati vso resnico. Parlament pozna odgovor beogradske vlade. Na tej točki, do katere smo dospeli, rešitev ne zadeva toliko Italijo, kakor Francijo in Anglijo, ki sta podvezeli ta korak pri beogradske vladi. Imenoma italijanske vlade more le zagotoviti zbornico in deželo, da bo nastopal s potrebno odločnostjo in varoval čast Italije, pa tudi velike interese miru. V tem trenutku pa nastopajo osebe, ki hočejo postopati nedisciplinirano in zahtevajo takojšnjo izvedbo londonskega pakta. V tem oziru naglašam, da ta izvedba ni potrebna, ker je londonski pakt bil lojalno priznan. In če bi se moral londonski pakt izvesti, bi bila dolžnost Anglije in Francije, sedelovati na izpolnitvi tega pakta.

Ker nimamo razen nekaterih malenkostnih točk že zasedeno tako ozemlje, ki je mnogo bolj obširno, nego ono, označeno v londonskem paktu, bi pomenjala izved-

ba tega pakta, da moramo izročiti Reko Hrvatim in izvesti člen 7 pakta, ki se tiče Albanije. V tem oziru ni mogoča dvoumnost: ni mogoče zahtevati londonski pakt in prezreti obenem člen 7 in zahtevati Reko.

Govornik zelo obžaluje ravnanje onih politikov in onega škodljivega tiska, ki hranijo nezadovoljnost in pospešujejo prenapetosti in neznane sklepe. Z žalostjo je gledal pojave kršenja discipline, posebno v vrstah armade in mornarice, ki so zelo težko omajali kredit v inozemstvu.

Protestira proti preostrih sodbam in žaljivim izrazom, s katerimi so se neupravičeno napadale vlade zaveznikov in se kratilo potrebno spoštovanje državnikom in načelnikom drugih velikih narodov. Protestira tudi proti alarmantnim vestem, ki jih širi gotovo časopisje in ki so zmnožile izjavit konflikt. (Medklje: »In kaj je s cenzuro?« Nitti: »Cenzura je nespartetna stvar.«) Gotovo se bo Italija branila, ako se jo napade. Nikdo se ne bo izognil svoji dolžnosti; Italija se pa ne bo zatekala do katerekoli škodljive nasilnosti.

Ministrski predsednik se brani proti obtožbam, da je popuščal in da je razlozil Ameriki pravi gospodarski in finančni položaj Italije, kakor da bi ta bil v inozemstvu manj znan kot pri nas. Govornik izraža svoje prepričanje, da bo Italija izšla srečno in kmalu iz sedanje krize. Očitno se mu je tudi, da je imel zvezo z Jugoslovenci. Temu nasproti mora odkrito izjaviti, da želi tako se sporazumeti s njimi, da doseže od njih največje zupanje.

Vstraja na tem, da ne postojajo nepremostljive ovire z Jugoslovenci, ki zamorejo prav lahko stopiti v območje italijanske gospodarske akcije. Do danes se smatra Nitti, da stoji Italija v priateljskem razmerju do Jugoslavije. To razmerje bo treba vstati tudi proti njihovi volji.

Absurdno je obstajati na tem, da se smatra celo Jadransko morje kot italijansko jezero. Blazno je, če se hoče zapreti jugoslovenske mu narodu vsak izhod na Jadransko morje.

Na medklje poslanca Graziadei, da pomenja sedanj položaj 150 milijard, nadaljuje govornik, da je sedaj važno, da nadomestimo dejanski stan, ki zelo težavno vpliva na italijanske finance in

LISTEK.

Ivo Potok:

Ujetnik.

Ko safir na roki zaročenke je blestelo majsko nebo... Popoldansko solnce se je kopalo v jasni in kakor zlato je viselo z vejmladetopole sredi polja. Poljana kampanjska: plodna ko ljubav v maju, temna ko mrak juljskih večerov. Valovilo je med mladimi žitom, kakor valčki napoljskega zaliva v pomladnem jutru se je zibal po dehteči travi; sredi njiv so susele zeleneč murve, v temnem obsevu vinske trte, polne življenjskega toka.

Črna, nema je ležala za platanami ob cesti stara hiša; velika so bila njena okna, a gosto, debelo omrežje je zakrivalo prašne šipe, branilo dostop na male balkone.

Bajoneti so bleščali v solncu in kakor obrazi zločincev so se prika-

zovale glave iz za železnih palic.

Ciril je stal za oknom; bled je bil njegov obraz, obup je ležal v potezah njegovih lic. Tužni so bili njegovi pogledi, hrepenenje je govorilo, khalo iz njih, strast je gorela v vlažnih očeh. Pomlad je drhtela po poljih, maj je kraljeval v vrhovih plini, a v njegovi duši je žarelo poldne pustniške vročine, brez življenja, brez tolažbe.

V daljini je žarel Vezuv v solcu, ko plamen se je rdečilo v belkastem dimu iznad žrela. Orehi so zeleneli ob podnožju skalnatih brd, hrepenele so oljke, čaroben cvet je plamence v daljavi — onostran ceste, onkraj temnega obzidja je cvela nedolžnost vsa v belni sredi njive.

Črni kodri so trepetali izpod rdeče rute mlade Kampanjke. Temna polt, črne oči, polne grudi, okrogli boki. Skrijančki so gostoleli v bližnjem zelenju, skakljali so vrabci po novo posejani nivi konoplje, kljuvali ko da bi zasmejevali prizadevanje lepe kmečke hčere. Sklonila se je do tal in zagrabila kopo zemlje.

Zadišalo je, mačhe so zaduhtele iz bližnjih vrtov, zašumelo je nad oknom. Lastovke so prihajale v velikih jatah, zakasnele so bile, a hrepenenje jih je gnalo naprej, naprej v gnezda mladosti, vrtove ljubavi. Na sever so letele. Z veliko solzo sredi očesa je stmel Ciril v ono trepetanje lahnih peroti, izvajale so, se gubile v daljavi — žalost, umirajoč plamen kopnenja je siknil v njegovo bolno dušo. V domovino so hitele ptice, prost je njih polet, a njemu?

Zamislil se je — spomin otroških, mladih dni se mu je zbudil.

Kako je žrgolela ob jutranji zori ptica v vrhovih kostanjev sredi domačega dvorišča! Opajali so jo cvetovi, omajljala luč solnca. Toda njeli so ptico — in ko nema stvar je molčalo v lepi kletki. Zakaj bi ne pela? ... Nerazumljivo je bilo takrat malemu Cirilu.

Velika, bela palača v senci razcvetelega vrta. Sanjal je po cestah v svojih mladih, prostih dneh, in dospel do one bele palače. Stmel je, motril hladno zločincev za omreženimi okni.

in niso se mu smilili oni koščeni obrazi, one zmršene brade.

Takrat ni razumel onega obupa v mračnih očeh, onega bolnega hrepenenja, one blazne želje v potezih brezkrvnih lic — sedaj, sedaj pa čuti sam — ah, kako kljuje v glavi, kako gloje v srcu, kako trga dušo — kako skeli, peče v krvi — ah —!

Kaj je biti zaprt? Vi vsi, ki še niste občutili hlada štirih sten, zatohlosti pomladnih noči, ko se ono hrepenenje, ono mogočno silno hrepenenje, valujoče v vrtincih odbija ko zasmeš ob ostrini nabrušenega bajoneta, ko so vam misli krih, pogledi gnjev, ljubezen odmev vlažnih zidov, ko so vam čustva čudna, neprimodna, razje... vi vsi ne znate, ne morete ceniti luči življenja, njegovih dobrin, onega jasnega hlada vrh gorskih višav, ljubezni poletnih noči.

Stmel je Ciril v stražo, v bliskeče bajonetne ostrine, zrlv pomlad, čutil pomlad v svojih žilah, gledal z odprtimi očmi v omamo življenja, a nje govoru se mirlo v tugi, tonilo v gorju in boji.

Prostost, prostost —! One marjetice sredi poljan, cvetovi nageljev sredi vrtov, duh ciklam po livadah, oni planinski zrak ob gorskih studencih, oni lahni korak v senci temnih hoj, ona sladka zavest ob čašah domačih vin in ona omamna telesa naših devojč... ah, svobode, svoboda — Kje si blaženi dihi! poln vonja, poln solnca?

Zašumelo je med topoli. — zadišalo z bližnjih brd, zadrtelo nežno zvonjenje preko ravnih streh, v šelestju palm je valovila popokanska pesem. — preko kampanjske poljan je dihala pomladnja melodija in se porazgubljala daleč, daleč v mehki vzdih napoljskega morja... Vlak je zapiskal med platanami ob kraljevem parku Caserte, kakor roganje ko zasmeš je zvenelo v pesmi mladeža stražarja:

Luntan a te — non trevo parole —

Krik obupa je udaril ob nemo stene, zablestelo so Cirilu oči in ko se nikoli je zahrepenela njegova bolna duša, ven, ven — v svobodo! Zavdal je težaka po pristanih, rudokopa

na italijansko gospodarstvo s pravnimi razmerjem, če tudi nas stane to kako žrtv. Kdor ne odobruje tega stališča, ima dolžnost, da glasuje proti vladi. Vendar ima vlada potrebo, da se čuti podprta od znanja zbornice. Če mu bo zbornica odrekla to zaupanje, bo govornik zapustil vlado s čisto zavestjo, da je storil svojo dolžnost. Evropa, ki se nahaja v težkem položaju, bo našla svoje ravnotežje le z odkritim sodelovanjem med zmagovalci in zmaganci in le na podlagi mira, ki ne nalaga zmagancem neprenesljive pogoje. Glede Rusije je za Italijo posebno važno, da vzpostavi k njo svoje razmerje. Veliki črt človeške solidarnosti je potreben Evropi, če se hoče rešiti pred propadom, pa tudi mi se moramo pripraviti na velike žrtve.

Italija je izšla iz svetovne vojne krvaveča iz mnogih ran, toda z veliko moralno zavestjo pred vsem, ker je zmerila svoj odporni duh. Italija mora sedaj zopet doseči svoja bogastva s tem, da odstrani v notranjosti vzroke nezadovoljstva, da povzdigne produkcijo, da ne zavira svobodnega gibanja delavskih razredov, ki se ne sme zalezovati z nasilnostmi in končno s tem, da dokaže svetu v mednarodnih odnosih velik zmisel za poštenost in pravičnost.

Ministrski predsednik Nitti je zaključil: Nacionalisti se imenujejo oni, ki trdovratno obstajajo na kakem malem otoku, na kakim mali skali, na kako neznanotno točko in ne mislijo na oni veliki narod, v katerega mi verujemo in katerega mi hočemo, na oni veliki narod producentov, ki mora obnoviti svoje živce in svoje energije in ki mora obnoviti tudi svojo svetovno politiko. Jaz vztrajam na tem stališču, in kdor je nasproten, naj glasuje proti meni. H sklepu je Nitti pozval parlament, naj zasleduje tako zunanjo politiko, ki ima za cilj konsolidacijo miru in ki dopušča na Jadranskem

morju prisrčno pobratenje vseh onih narodov, ki ob tem morajo živeti in se na njem srečavajo.

V debati, ki je sledila Nittijevemu govoru, oglašal se je k besedi zastopnik ljudske stranke Corle, ki je izrazil svoje naprotovanje vsem takim diplomatskim pogodbam, ki so v nasprotju s svobodo in samoodlobo narodov. Čutil se je poklicanega povzdigniti glas za pravice Črne gore, katero pritiska tako kruto sedaj jugoslovenska vlada kot tiam. Zavzema se tudi za priznanje ukrajinske narodnosti. Povdarja potrebo, da je parlament neprenehoma informiran in sicer potom posebne komisije, o poteku zunanje politike. Priporočila vladi, naj sledi v zunanji politiki konsolidaciji miru in stremi v jadranskem vprašanju za prisrčno pobratinstvo vseh narodov. Benelli ugovarja, da se do kompromisa, kakor ga meni vlada, ne more priti drugače kakor s težko odkupnino. Radi tega ne more odobravati vladne zunanje politike. Federzoni protestira proti zblizanju, do katerega se je prišlo med italijanskimi nacionalisti in Jugoslovenci in izjavlja, da ni zadovoljen z vladnimi izjavami, ker se ne bi mogel uveljaviti londonski pakt, ako sprejme Italija pariški kompromis. Oglašilo se je še nekateri drugi govorniki, med njimi tudi socialisti Treves, ki je ostro kritiziral vladno politiko, je zakladni minister Schanzer predložil zakonski načrt o izvanrednih ukrepih za varstvo italijanske valute. Ker mora odpotovati, je ministrski predsednik Nitti prosil zbornico, naj odgovori svoje razprave dotle, dokler se on ne povrne, zagotovivši, da bo takoj po svoji vrnitvi sklical parlament. Socialistični poslanec Modigliani je predlagal, naj zbornica nadaljuje svoje delo in naj razpravlja o predmetih, ki ne zahtevajo prisotnosti ministrskega predsednika Nittija, ki zahteva odgovor zbornice.

Politične vesti.

— Avdičence pri regentu. Beograd, 9. februarja. — Včeraj popoldne je bil pri regentu v avdičenci predsednik vlade g. Davidović, za njim pa načelnik opozicijskega bloka g. Protić. Med tem so bili načelniki opozicijskih skupin zbrani v Narodnem klubu in so se razgovarjali o situaciji. Po avdičenci je g. Protić poslal po gg. dr. Medakovića, dr. Korošca in dr. Drinkovića, da jih informira o poteku avdičence. LDU.

— Pogajanja med demokrati in opozicijo. Dne 9. t. m. predpolne ob 11. je bila prva skupna seja odposlancev vlade in opozicijskega bloka. O tej seji je bil izdan tale zapisnik: Zapisnik seje delegatov parlamentarnih skupin. Od strani vlade in skupin, na katere se ona naslanja, so bili prisotni gg. Svetozar Pribičević, dr. Paleček in Kosta Timotijević, od strani parlamentarne zajednice pa gg. Jorica Jovanović, dr. Korošec in dr. Drinković. 1. Predstavitelji vlade in njenih skupin predlagajo, da se sestavi koncentracijska vlada, t. j. da opozicija vstopi v sedanjo vlado, da se sklicajo seje odločenega parlamenta, ki bi v kratkem roku (2 do 3 tednov) sprejel volilni zakon za konstituantno. Nato bi se parlament takoj razustil in odredil volitve v ustavodajno skupščino. Vlada ne bi se protivila, da bi se odbor za sestavo načrta ustave izbral izmed parlamentarnih članov, dasi smatra, da to ne more biti. Potemtakem bi bila vlada samo volilna vlada s ciljem, da se takoj pričnejo volitve za konstituantno. Sedanji parlament bi po tem sporazumu ne morel ničesar več delati, kakor samo volilni zakon. Ako bi se sedanji parlament spustil tudi v druga vprašanja, jih je toliko, da bi se delo tega parlamenta podaljšalo na škodo države, ki se ni rešila svojega

v zatohlih jamah, cestarja po blatnih poteh... saj imajo prostost, uživajo ono sveto svobodo: Težko je trpljenje, a tem slaša je zavest pravičnosti.

Zaškrinjala so vrata, terma snca je stopila do Cirila. Nemo, brez besed mu je prožila belo pismo in tiho je izginila v polmračnem hodniku. Stresel se je Ciril in s treseno roko odpiral pismo. Kolena so se mu zašibila, ko je prebiral prve vrste, kri je švignila v njegovo oko, glava mu je klonila na prsi in zaletel se je v omrežje, zahropel je kakor brope berač, razcapan sredi brezmejnega planjave pod bičem sneženega zameta: Anka, Anka! —

Liubil jo je, po njej je hrenel, zanj trpel v tej sovrajni tujini. Toda zasmel je odziv njegove ljubavi: — v naročju drugega uživa sladkost, drugemu je zaklela večno zvestobo, in — spomin nanjo naj le še huje draži, naj le še boli pali dušo ubogega trojca pod daljnimi platami.

Vsako popoldne je Ciril stal za oknom: ko tedni so mu minevale ure, ko mrtvaško zvonjenje je brnel v njegovi duši klic mamljivo pomlad —

ustavnega vprašanja. Ako bi se ti predlogi sprejeli, bi se morala vlada rekonstruirati. — II. Predstavitelji parlam. zajednice stoje na stališču, da interesi države zahtevajo, da čimprej izidemo iz te začasnosti, in zato zahtevajo: 1. Da novi režim parlamentaren, t. j. da se takoj skliče začasno predstavništvo z glavno nalogo, da reši in izvede volilni zakon za konstituantno ter da izvoli volilni odbor, ki bo izvršil načrt nove ustave. — 2. Dokler se to ne izvrši, bo začasno narodno predstavništvo vršilo vse one posle, ki se bodo smatrali za potrebne, n. pr. državni proračun (dvanaestine in krediti), vojne pogodbe, presnovno občinskih uradov na Hrvatskem in v Sloveniji v duhu samouprave in vse, kar jamči svobodne volitve, zakon o narodni banki in vse tekoče posle, v kolikor bo pripuščal čas. — 3. Ko bo izvršen volilni zakon in načrt ustave, se morajo takoj razpisati volitve za konstituantno in razpustiti sedanji začasni parlament z ozirom na sporazum, dosežem o prikliki proklamirani ujedinitelj. — 4. Ako bi prišlo do sporazuma, bo nova sporazumna vlada izbirala predsednika iz parlamentarne zajednice. O tem vraščanju bodo sklenale dotične skupine. Druga seja je odredena za danes. LDU.

— Afera Koroščevega - Jankovičevega fižola. Dr. Korošec nam je poslal ta le popravek: Z ozirom na notico priobčeno v Vašem listu pod zaglavjem »Afera Koroščevega - Jankovičevega fižola«, prosim pozivajoč se na § 19. tisk. zak., da priobčite sledeči popravek: Ni res, da ko je bila naloga dr. Korošca, da razdeli fižol med ljudstvo, odnosno da dožene njegovo kvaliteto in se uveri, ali je fižol sploh užiten. Tega na bivši minister dr. Korošec ni storil, marveč je o celi zadevi kratkoma molčal. Res pa je, da je ministrstvo za prehrano fižol takoj, ko je bil aviziran ponudilo vsem odsekom za prehrano, a ti sploh na fižol niso reflektirali, v sled česar je bil fižol določen za izvoz. Izvoz se baje ni izvršil, ker je bil vsled političnih razmer izvoz na Madžarsko ustavljen. Ni res, da je bil fižol pokvarjen, in da se je pokvarilo še ostalo, kar je bilo dobrega. Res pa je, da je dr. kem. laboratorij v Beogradu dne 24. decembra, tedaj nad 4 mesece potem, ko nisem bil več minister uradno izjavil, da je fižol dober in vporabljen za hrano. Z odličnim spoštovanjem: Dr. Korošec, bivši minister prehrane in obnove. — Pripominjamo, da je nam popravek došel šele v soboto popoldne.

— Tržaški socialisti o Koroševi stvari. »Il Piccolo della sera« poroča iz Reke o nemirnih zborovanjih v Jugoslaviji. Med drugim omenja, da je na zborovanju v Beogradu govoril k besedi tudi socialist Korošec, ki je rekel: »Za časa našega zadnjega bivanja v Italiji so ohranili italijanski socialisti svojo brezposelnost podoro pravičnim narodnim socialistam jugoslovenskih tvariščev. Na to vest se je čutil tržaški socialist Giuseppe Tutar poklican, da pada v »Laboratorij« od 8. februarja naslednje potašnice: »Ko sam

bival prvi dni meseca decembra 1919 v beogradskem Regentu v Rimu o politični zasedanja strankinega vodstva in parlamentarne socialistične skupine na otvoritvi parlamenta. mi je Korošec Kopac po Regentu, da mi je menoj povoriti v svrhu dolocitve sestanka s vodstvom kjer naj bi se razpravljalo o jadranskem problemu in sprejetu rešitev ki bi bila v interesu obeh narodov, italijanskega in jugoslovenskega. Potov. Regentu sem mu odgovoril, da ne nameravam pogajati se z njim, ker je prišel Kopac v Rim ne kot delegat in mandat kar socialistične stranke, ki je proti sodelovanju (anticollaborazionista), marveč kot delegat beogradske in kranjske deželne vlade in jugoslovenskega znanega zastopstva. V resnici nisem niti videl Kopaca; kasneje sem izvedel, da se je bil Kopac približal nekaterim članom vodstva, da se je pa z njimi razgovarjal samo o položaju in vrnitvi jugoslovenskih vojnih vletnikov v Italijo, o čemur se je pozneje meseca januarja natančneje razpravljalo v Florenci med celokupnim vodstvom in tov. Prepeluhom, kot zastopnikom slovenske socialne stranke. Glede jadranskega vprašanja se je ob odsotnosti Prepeluha sklenilo, sklicati seštanek zastopnikov italijanske socialistične stranke in one jugoslovenske, ki soglašajo s tretjo internacionalo ali ki so anticollaborazionisti. — Tako je z zadevo in ne kot bi hotel zlobno gospod m. d. (Piccolo) reški poročevalci) skleniti iz Kopacovih izjav.«

— Kako sodi neki italijanski poslanec o Jugoslaviji. Urednik neapljanskega »Mattina« je intervjuval poslanca Salvija glede znanih manifestacij v Jugoslaviji. Salvi je rekel: »Protitalijanske manifestacije v Jugoslaviji nas ne presenečujejo. So to premagahci s Krasa, od Piave (Počasi, on. Salvi, ker sicer vam pri Kobarida save zmanjka. Stavec.) - Benečanskega Vittoria, ki dajajo duška svojemu divjanju. Srbija je vsled tragičnega slučaja danes jetnica kadaverja, jetnica Avstro - Ogrske. Junaška, toda preprosta Srbija je popolnoma obvladana od najpodejših ostankov pokojne habsburške monarhije, Hrvati in Slovenci, ki so posebejvali za nas, ki prebivamo ob Jadrnu, Avstrijo in nam jo napravili obsovaženo in proklinjano, so se ob potapljanju monarhije oklenili Srbije in uživajoč se v megalomaniji se je poslužujejo, da bi izrgali Italiji sado ve njene zmage. Oni, Hrvati in Slovenci, ki sovržijo Srbijo, izkoriščajo njen vojaški prestiž, njen priznani heroizem in njeno mučeništvo. Splezali so ji na ramena in skušajo preprečiti s srbskega bojišča realizacijo istih italijanskih aspiracij, ki so jih popredilje zavirali z avstrijskega bojišča. (Primašamo ta izbruh onemogle leze samo kot kuriozum, vsaka druga beseda je odveč. Op. ur.)

— Nemci odklanjajo italijansko prijateljstvo. Italijani so v zadnjem času pričeli z živahno propagando, da vzpostavijo z Nemci in zlasti pa z Avstrijo čim najtesnejše prijateljske odnose. Italijanski naučni minister je nedavno tega celo izdal odlok, v katerem priporoča, naj se deluje z vsemi silami na to, da se Avstrija z italijanske strani kulturno »prevpiči. Na te italijanske nakupe, da bi se vzpostavilo čim najtintimejšo prijateljstvo med Nemci in Italijani, odgovarja »Neues Grazer Tagblatt« tako - le: »Ako hoče Italija danes pokopati obstoječe sovrastvo, to je umljivo. Toda ne Italija, marveč mi bi morali pozabiti, da smo bili osleparjeni in oropani. Ta gesta velikodušnega odpustanja odgovarja popolnoma italijanskemu narodnemu značaju. Ta nenadni pojav ljubezni na ne izvir iz čistih motivov, marveč, kakor vsa dejanja italijanskega naroda, zgolj italijanskemu sacroegoizmu. Italija je politično izolirana, zato išče prijateljev in hoče delati kupčije. Toda tako globoko še ni padel nemški narod. Glad in laž sta nas sicer remazala in potisnila na tla, toda toliko pomosa še imamo vedno, da lahko pravilno ocenimo svoje nasprotnike. Tudi njihovega kulturnega »prepoljenja« ne potrebujemo, zakaj prava kultura korenini v plemenitosti narodne duše, ki edina more duha dvigniti na višino tvorbi naših pesnikov in umetnikov. Ako sploh kakšen narod more od svoje kulture kaj oddati, smo to mi Nemci. Ponosni v prepričanju, da nismo podležli v politični borbi z orožjem, hočemo molčati in čakati.« Zdi se, da italijanske snubnje ne bodo ri Nemci našle ugodnih tal. Nemci so preveč samozavedni in preveč ponosni na svojo kulturo, da bi se Italiji sedaj še kulturno »prepolniti« od Italijanov. Sicer pa Italijani itak niso sposobni, da bi kogarkoli mogli kulturno — »prepolniti«.

— Nemci odklanjajo izročitev vojnih krivcev. LDU. Berlin, 9. februarja. (DKU.) Načelniki različnih političnih strank so bili danes dopoldne povabljeni v urad za zunanje stvari na zamen razgovor, pri katerem se je izkazalo, da vlada med vsemi strankami popolno soglasje o tem, da se mora zahteva no izročitvi vojnih krivcev odkloniti. Prav tako se je sestala socialnodemokratska frakcija narodne skupščine k seji, kjer je bila izražena želja, naj se narodna skupščina čimprej skliče, in se je poudarjalo pomeno sodelovanje socialnodemokratske stranke s stališčem vlade glede izročitve. Kakor poroča »Deutsche Allgemeine

Zeitung«, se izjavlja na dobro poučenem mestu, da je nemška vlada točno orisala svoje stališče glede izročitve vojnih krivcev že v svoji notli z dne 23. januarja t. l. Ne more biti govora o tem, da bi mogla prekoračiti one skrajne meje popustljivosti, ki so izražene v tej notli: prav tako se odklanja predlog, naj bi se postavilo sodišče v Kölnu, zakaj tudi na ta način bi obtoženci prišli v področje ententne oblasti.

— Avstrijski obmejni komisar. Za avstrijskega obmejnega komisarja pri komisiji, ki ima urediti podrobnosti pri določitvi avstrijsko - jugoslovenske meje na Štajerskem, je imenovan dvorni svetnik Glanz - Eicha, ki je svoječasno služboval pri namestništvu v

Trstu. Štajerski vladni svet s tem imenovanjem niso zadovoljni, ker žele, da bi prišel na to mesto eden izmed štajerskih nemško - nacionalnih politikov, ki temeljito poznajo narodnostne razmere na meji. Temu nasproti pa stoji dunajski vladni svet na stališču, da je dvorni svetnik Glanz - Eicha za svoj posel že zategadelj najboljši sposoben, ker je v besedi in pisavi popolnoma vešč slovenskega jezika. Glanz-Eicha, ki je dobil službeni naslov »načelnika deželnega centralnega biroja«, je v soboto prišel v Gradec.

— Svica proti ženski volilni pravici. Socialno - demokratska iniciativa za uvedbo ženske volilne pravice je bila v kantonalnem ljudskem glasovanju odklonjena z 21.608 proti 18.249 glasovom.

Telefonska in brzoljavna poročila.

REČANI ZA JUGOSLAVIJO.

LDU. Zagreb, 9. februarja. Predsednik avtonomne demokratske reške stranke Ruggero Gothardi je poslal našem ministru za zunanje stvari dr. Trumbiču v Pariz tole brzoljavo: »Čast mi je sporočiti vam, da razen nekaterih zločinov noben Rečan noče aneksije Reke Italiji ali teritorialne kontinuitete s to državo. Iskrena vam hvala, gospod minister, za vaš odločni nastop proti kradljivcem tulega dobra. Četudi sem za absolutno svobodo reškega zaliva, izjavljam v svojem imenu in v imenu svoje stranke ter v imenu socialistične stranke na Reki, da Reka ne more živeti brez Jugoslavije ter da bomo rajši sprejeli aneksijo Jugoslavije, kakor pa rešitev, ki jo je predlagal Nitti. V nekaj dneh pošljem pooblaščenjo izjavo teh dveh strank, podpisano po overovljenih zastopnikih teh strank.«

ULTIMATUM POMENJA ODLOČITEV?

LDU. Pariz, 9. februarja. (DKU.) »Temps« ugotavlja z ozirom na note, poslane Jugoslaviji obnemem z prepsom londonske pogodbe dejstvo, da nota z dne 20. januarja ni noben predlog, temveč odločitev.

SVETOVNI GOSPODARSKI SVET.

LDU. Pariz, 8. februarja. (Dun. KU. — Agence Havas.) Vrhovni gospodarski svet je na svoj včerašnji seji razmotril o finančnem položaju različnih držav in je izrazil željo, naj se pristojni ministri Francije, Anglije, Italije in Belgije čimprej sestanejo h konferenci, da sklenejo korake glede izboljšanja valutne krize. Kar se tiče to-

naže, je vrhovni gospodarski svet sklenil razpust plovstvenega oddelka, ki se bavi s pomorskimi transporti zaveznikov. Svet je pri tem izrazil željo, naj obnovitvena komisija prevzame posle tega oddelka, kolikor se tiče nemške tonaže. Glede preskrbe z živili je sklenil, da odsek, ki nakupava živila na račun zaveznikov, nadaljuje svoje delovanje do 31. avgusta. Glede gospodarskih odnosov z Rusijo je vrhovni gospodarski svet vzel vse storjene ukrepe na znanje. Končno je svet glede svolega razmerja do zveze narodov sklenil, vprašati jo, kdaj bo začel razmotrivati gospodarska vprašanja in kdaj bi lahko prevzel sedanje posle vrhovnega gospodarskega sveta.

NEMCIJA NE BO MOGLA IZPOLNITI OBVEZNOSTI.

LDU. Nauen, 8. februarja. Po francoskih vesteh je izjavil Asquith v Paisleyju: Po mojem mnenju Nemčija ne more izpolniti svojih obveznosti. Ta mir ni mir, katerega smo zahtevali. Od Nemčije ne bomo nikdar dobili več nego dve milijardi funtov šterlingov. Določiti bi morali znesek za odškodnino, katerega nam morata plačati Nemčija in Avstrija. Reparaacijska komisija naj bi bila podrejena zvezi narodov. V njej naj bi bile zastopane tudi osvobodjene in premagane dežele.

UKRAJINSKI UMİK IZ ODESE.

LDU. Dunaj, 9. februarja. (Dun. kor. urad.) Ukrajinski tiskovni urad javlja iz Bukarešte: Po hudih bojih so se ukrajinske čete vsled pritiska močnejših boljševiških čet umaknile iz Odeše v severno - zapadni smert.

Naše šolstvo v zasedenem ozemlju in Italiji.

»Il Piccolo« z dne 29. m. m. prinaša članek, v katerem skuša ovreči trditve obnega zbor društva »Edinost«, ki je konstatiral, kako mačehovski postopa italijanska vlada z našim šolstvom v zasedenem ozemlju. Trdi namreč, da je bilo ob začetku zasedanja odprtih samo 344 šol, danes pa jih je — čujte in strmitel! — 400. Samo »nekater« šole se doslej niso moge otvoriti, ker primanjkuje učnih moči ali pa ker so nekatera šolska poslopja vsled vojnih operacij porušena; nekatere občine pa so »same zahtevale« namoestilo prejšnjih jugoslovenskih šol z italijanskimi.

Mnogo učiteljev da je zapustilo svoja mesta in se podalo v Jugoslavijo, drugi so zakrivilji protitalijanske politične agitacije in so bili vsled tega internirani ali pa obojeni po volaških sodiščih. — »Tolencia in velikodušnost« italijanske vlade se kaže tudi v tem, da je bilo dosedaj le malo učiteljev odstavljenih, dočim skoraj vsi nadaljujejo s poukom, kljub temu da so mnogi več ali manj sovražni Italiji. In jugoslovenskimi učitelji se postopa v ekonomskem oziru ravno tako kot z italijanskimi. Dalje pravi list, da se nahajalo ponekod učitelji, ki ne marajo nastopiti službe, ker se ne marajo podvreči italijanski upravi. Začetkom tekočega leta da je bilo razpisanih 159 slavjanskih šol, mest, da pa je bilo vloženih prošnji za podelitev le 67, od katerih je bilo ugodno rešenih 62. — Italijanska vlada da je dala na razpolago za postavitev barak v porušeni kraj in za nabavo inventarja nad pol milijona fr; dala je slovenskim učencem živila, knjige, šolske potrebščine, obleke. Če ponekod zahteva prebivalstvo slavjanske šole vsled delovanja raznih agitatorjev, preiskujejo italijanske oblasti upravičenost teh želj, za največjo pravičnostjo in dobrohotnost. — Pravičnost in dobrohotnost italijanske vlade napram slovenskemu prebivalstvu, celo preobito, dokazuje dovoljenje otvoriti v Trstu slovensko privatno ljudsko šolo.

»Dolžnost vlade na je pokazati sočasno »stanovitnost in strogost proti onemu, ki hoče izrabiti šolo v politične agitacije in vzbuhati s tem nezadovoljstvo in hujšati mirno kmečko prebivalstvo hoteč s tem zavirati delo narodne spravičnosti, ki jo namerava vlada«.

Argumenti, ki jih navede »Piccolo«, nam so očigledno neobstojni, da bi

se bilo šolstvo v okupiranem ozemlju od časa italijanske okupacije sem povzdignilo na ono stopajo, kakor je bilo pod avstrijskim režimom pred vojno. Ravno nasprotno! Ti argumenti nam dokazujejo, da je sedaj naše šolstvo veliko slabše, nego je bilo poraj. List sam trdi, da se je tekom več nego enega leta po okupaciji dvignilo število otvorenih šol od 344 na 400. Ravno te številke govore najbolj glasno o italijanskem mačehovstvu. Kajti ako je moglo delovati med vojno, ko je stala dežela v neposrednem vojnem masu, potem ko je bila vsled vojnih dogodkov dežela več ali manj opustošena in so bile šole zasedene po vojaštvu, ko je bila dežela vsled evakuacije do polovice izpraznjena, ako je v teh razmerah delovalo 344 šol, potem je število 56 na novo otvorenih šol po prevratu smešno majhno. — Če je mnogo učnih moči zapustilo težkim srcem svojo domovino, so bile pač v to primorane, bodi da so jih Italijani sami izgnali ali pa da jim je pretla še hujša nevarnost interniranja ali obsodbe v ječo. Kaki politični »delikti« so zadostovali, je predobro znano. Slučajno je ulet karabinier ali vojak kakho besedo, ki je ni prav umel ali nasmeh, vsled katerega se je takoj čutil razžaljenega, in »delikt« je bil tu; kaj še le, če si je kdo preduril onarčevati ali neopravičeno oporekati! Prva grožnja je bila: Sardinija, ako besedi že ni tudi takoj sledilo delanje, kar se je nemalo krat prišlo. Pod takimi okolnostmi dvomi mo zelo, da bi bili hrabri italijanski učitelji kaj drugega napravili, kakor je napravil naš: šel bi čez mejo, ali pa bi ne reflektiral na poučevanje, če vidi, da mu visi neprestano nad glavo Damoklejev meč. Nepotrebno je, da se »Piccolo« hvali z darili učencem: služila so za to, da se o razdeljevanju dela slikala in slike zlorabljale potem v nečedno propagando.

In končno: Nitti nam diktira, da moramo dati oni beščel Albancev, ki bi eventualno pripadli naši državi, popolno avtonomijo, da ne govorimo že o onih dvanaestih tisočih Zaderčanov; ako pa dovoli italijanska vlada šestdeset tisočem slovenskih Tržačanov eno samo privatno ljudsko šolo, za katero ne bo treba šteti niti enega lastnega centesima, oprostiti, ako dvomimo v vašo »pravičnost in dobrohotnost«.

Neodrešena domovina.

— Svoje višje zasedenega kraškega ozemlja priobčuje v newyorškem „Glasu Naroda“ gosp. V. Predovič, ki se je mudil tamkaj in v Jugoslaviji, kamor je spremljal v družbi dveh ameriških častnikov posilivatelja Jugoslavije Releja. Predovič pravi: Očetje in matere so mi pripovedovali o svojih sinovih, ki so v vietnjskih taborih, kako Lahi stražijo Slovence, kako tirajo otroke s joma v laške šole, kako zasledujejo sodnijsko Slovence za vsako malenkost. Naši Kraševci pa vendar opravljajo svoje delo, obdelujejo polje, hodijo k sosedom, se g'ljubejo povsod ali pod paznim očesom laških vojakov. Vse polje je laškega vojaštva. Karabinerji trkajo na vrata, zahtevajo to in ono, vdirajo v sobe, teptajo polja, trgajo sadje, delajo škodo kjer morejo. Slovenska dekleta nadleguje povsod laška banda. Vse se pritožuje. Vožnja iz Trsta do Logatca je bila izredno dolga. On je pregledal na vsaki postaji vsak voz z zaboji posebej, ker ni kazalo zaupati železniškim uslužbencem. Na neki postaji je bil opazil, da sta zgubljena pečata z nekega zaboja. K sreči je onazil to pravočasno, nredno so hoteli ukrasti zaboj. Gospod Predovič je rojen v Logatcu, v Ameriki je od svoje mladosti.

— Živahen promet v češko-slovaškem delu tržaškega pristanišča. Povdarjali smo že večkrat, da se bodo Čehi prav v izdatni meri posluževali tržaškega pristanišča ter da se bo razvil prav živahen promet v pristaniščnem delu, nlim odmerjenem. Tako je v resnici. Češki listi poročajo: Ladje, ki prihajajo naše legionarje, vozilo s seboj tudi razno blago z daljnega Vzhoda. Pa tudi Čehi se pridno okoriščajo s temi prilikami. Tako je napolnil češki generalni konzul v Trstu parnik „Karaimar“ s češko-slovaškimi blagom v vrednosti 70 milijonov kron, potem je odšla ladja „Scotlandmaru“, tudi polna češko-slovaškega blaga, istokaj v vrednosti 70 milijonov kron. Potem so odpravili mnogo blaga že na dveh drugih ladjah. Tako leno se uvelja češko-slova-

ška republika v kupčije z daljnim Vzhodom preko Trsta.

— „Goriški Slovenci“ v italijanskem taboru. Tržaška „Nazione“ poroča iz Gorice, da je italijansko časnikarstvo v Gorici osnovalo svoje posebno društvo „Unione della Stampa“, da je v tem društvu poleg drugih listov iz Trsta in kraljevstva zastopani pred vsem „Goriški Slovenci“. „Nazione“ prida pri imenovanju lista v oklepaju: „Čisto italijanskega značaja.“ Pripomba lista gotovo ne bo škodovala, ker ga ljudstvo tudi brez nje predobro pozna in dosledno odklanja.

— Italijanska justica. Trst, dne 7. svečana. Tržaško deželno sodišče je obsodilo istrskega kmeta Nikolaja Pavliča iz Sv. Lucije pri Kopru na tri tedne ječe zaradi javnega nasilstva. Tu gre za silno staro zločinstvo. — Dne 3. majnika 1914, na nedeljo, je priredila podružnica Družbe Sv. C. M. v Sv. Luciji, kjer je bila tudi slovenska šola, javno veselico. To veselico pa so zagrizeni italijanci iz Kopra z izgrezi in nasiljem preprečili. Italijanskim demonstrantom so indirektno dali po tihotno razni tedanji funkcionarji, pomagala sta jim zlasti polcaja Fonda in Piccoli. Arstiranih je bilo okoli 15 kmetov; proti ostalim je bilo sodno postopanje že davno ustajeno, samo proti omenjenemu je slavno deželno sodišče v Trstu nastopilo in ga obsodilo. — Dogodek je bil sivočasno zbudil tudi med političnimi krogi veliko ogorčenje. Tedanji mestni princ Hohenlohe je uvedel posebno preiskavo.

— „Soko“ v Ajdovščini je po petih letih prisiljenega odmora zopet prišel delovati. Pripomoglo mu je do delovanja politično društvo „Edinost“. Laška oblast se je dolgo upirala. Občni zbor je bil prav živahen in je pokazal, da bo moglo društvo še nadalje uspešno delovati.

— V Dutovlihu na Krasu so oživili zopet društvo „Venček“. Pri oblasti je bilo treba premagati mnoge ovire. Društvo bo gojilo narodno petje, si ustanovi čitalnico in knjižnico.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. februarja 1920.

— Ministrska komisija v Ljubljani. Poljedelski minister Kosta Stojanovič je včeraj inspiciral poverjenstvo za kmetijstvo in si ogledal razne kmetijske zavode, zlasti žrebarstvo. Ogledal si je tudi osuševalna dela na Barju, ki jih je prekinila vojna. Danes so se ministri Stojanovič, dr. Kramer in Kristan odpeljali v Tržico, da si ogledajo predlinočo tvrdke Gasner & Glanzmann, ter tovarno za čevlje tvrdke Peter Kozina. Obe tvornici prihajata močno v poštev pri naročilih za obnovo Srbije. Danes ob 17. se vrši vsled vabila deželnega predsednika dr. Žerjavi v deželnem dvorcu sela, na kateri bodo industrialci iz Slovenije poročali, kaj morejo dobiti za obnovo Srbije in kakšne pomoči stavijo zlasti glede dobave surovin. S to veliko akcijo, da dobi slovenska industrija naročila za obnovo Srbije, je zvezana tudi izvedba ubožne akcije za Slovenijo.

— Ben Akiba. Na podlistek dr. Ivana Tavčarja o „Krpavi kobilici“, ki je izšel v našim listu, je odgovoril dr. Oblak v „Napreju“. Ben Akiba je pričakoval z neko zločinstvo, da bo radi nekaterih bolj ali manj principijelnih diferenc dr. Oblak g. dr. Tavčarja na Akibov brezobrazen način žalil in raztrgal. Ker pa je dr. O. odgovoril povse decentno ter priznal obenem v polni meri vso veličino dr. Tavčarja kot literata, je padel dični Ben Akiba tudi po njem in se drugem našem soizdruku („Driš-u“), ki je zopet v našem listu napisal nekaj stvarnih pripomb v strogo literarni polemiki Ben Akiba je pač res navaden pocestni zmeriac, ki misli, da je dostojna diskusija sploh — nemogoča. Je pač — sleč — svoje sorte...

— Imenovanje v trg. ministrstvu. Posedajni osebni tajnik dr. Kramerja, dr. Vladimir Orel je bil povišan v inpektorja II. razreda.

— Čehoslovaki na povratku v domovino. Dne 12. t. m. dospe v Trst ladja „Sunko Maru“ s 1260 čehoslovakijskimi legionarji, vračajočimi se iz Sibirije preko Trsta v domovino, dne 16. t. m. pa ladja „Hwahyis“ s 1250 osebami.

— Iz mestnega šolskega sveta. O redni seji mestnega šolskega sveta, ki se je vršila v četrtek, dne 29. januarja 1920, smo preli sledečo obvestilo: Predsednik proglašil sklenjenost, pozdravi navzoče in otvori sejo. Zapisnikar oglašil bistvene stvari iz predsedstva, pove, kako da so bile rešene, kar se vzame na znanje. Zapisnikar zadnje redne seje, ki se je vršila v četrtek, dne 18. decembra 1919, odobri se brez ugovora. Poročilo šolskega zdravnišarja dr. M. Rusa o njegovem delovanju in pa o zdravstvenem stanju na ljudskih in meščanskih šolah v Ljubljani v preteklem šolskem letu 1919/20.

vzame se odobruje na znanje. Zajedno se sklene naprositi višji šolski svet, naj odredi, da se na tukajšnjih ljudskih in meščanskih šolah, kjer dopuščajo prostori, uvede obvezni nerazdeljeni dopoldanski pouk. Mestni magistrat je pa naprositi, naj skrb za to, da se po možnosti vsi sanitarni nedostatki po omenjenih šolah tekotom prihodnjega polletja odstrane. Nasvetu konferenca na I. mestni deški meščanski šoli, da se izključi več učencev radi zanikrosti in slabega napredka, se pritrji in sklene, vsitemu šolskemu svetu predložiti poročilo v odobrenje. Določa se tudi, kako je z dotičnimi učenci ravnati. Več prošen učiteljstva za dovolitev daljših dopustov ali pa za njih podaljšanje je v višem šolskem svetu priločilno predložiti z nasvetom, da jim ugodi. Začasni pedagoški referent Juraj Režek se pokliče v šolsko zdravstveno komisijo kot zastopnik okrajne nadzorovalne oblasti. Poverjenstvo za socialno skrb, pokrajinski oddelek za zaščito dece in mladine, je naprositi, naj v interesu rednega poučevanja telovadbe na II. mestni deški in na po-možni šoli poskrbi nujno za to, da se dnevno zavetišče, ki je sedaj v ondot-nih telovadnici nastanjeno, preseli v ka-ke druge primerne izvenšolske prosto-re. Mestni magistrat je naprositi, naj na pristojnem mestu izposluje, da se evakuira I. in II. nadstropje mestnega šolskega poslopja na Erjavčevi cesti št. 19, kjer se nahaja sedaj že poldrugo leto računski oddelek poštnega ravnateljstva, ki ovira redni in normalni raz-voj treh mestnih šol. Ker se niče več ne oglašja za besedo, zaključil predsed-nik sejo.

— Prošnje za naknadno kolkovanje bankovcev. Vsled naloga ministrstva za finance (generalni inspektorat) se daje na znanje, da poteče rok za vla-ganje takih prošni s 15. februarjem t. l. Po tem dnevu vloženih prošni gene-ralni inspektorat ne bode jemal več v prestes.

— Dobrovolje — pravne se opo-zarja na razpis službe koncepnega uradnika s prejemki XI. do IX. čin. raz-reda pri poverjenstvu za socialno skrb, ki bo dočel referat za dobro-volje. Prednost imajo dovršeni prav-niki. Prošnje je vložiti do 21. februarja. — Društvo ingoslov. dobrov. v Ljub-ljani.

— Iz Metlike nam pišejo: Dne 26. januarja je tu umrl v 77. letu starosti nagloma g. Jože Slanc, rojen v Slani-ni vasi pri Metliki. Pokojnik se je ude-ležil pod Radeckim leta 1866. hovie proti našemu staremu sovražniku Italij-anu. Pozneje je bil uslužben pri finančni direkciji v Ljubljani. Svojo službo je vedno opravljal, v prostem času pa je rad zahajal v krog svojih prijateljev, kjer sta bila njegov značaj in vesela

narava visoko čislana. Nad vse so pa čislali prijatelji njegovo značajnost, na-prednostno in ljubezen do svojega ro-dnega kraja in domovine. Za pokoj si je izbral napredno Metliko, kjer je živah-no zasledoval dogodke na političnem polju ter se nepopisno veselil osvobo-đenja ljubljene domovine. Živo mi je v spominu, kako je pokojnik veselja pla-kal, ko smo praznovali dan svobode. Prepričan sem, da bi naš Jože tudi da-neš točil solze, a ne solze veselja, ko bi čital, kaj namerata z nami Antan-ta — nebo ga je pa ljubilo in mu pri-hranilo to bridkost. Blag mu spomin!

— Boj za trafiklo. V Šent Jerneju na Dolenjskem je razpisana trafikla. Za njo se poganja sedanjí trafikant, oče petih otrok in pek brez lastne hiše in lastnega imetja. Vsa javnost je bila vseskozi z njim zadovoljna, istotako tu-di oblast. In še danes so vsi zani, od-ločno pa odklanjajo njegovo nevarno konkurentko, ki je edina hči milijonar-ja in ki ima za eno dete skrbeti. Živi v najsijajnejših razmerah, vendar pa misli, da je ona edina upravičena do te trafikle, ker je častikova vdova. Bo-lehni pek s svojo številno družino gle-da z grozo bodočnosti v obraz, če se mu trafikla odvzame, bogata klerikalna gospa pa se s smehljajem poganja za trafiklo, ker jo to zabava. Če se ji re-trafficla podeli, bo to izvalilo silen vihar med ljudstvom, ki ve, kaj je prav in kaj ni!

— Ponesreči se je v Ameriki 22let-ni Anton Ogrin iz Dola pri Ljubljani. Ko je stopil z vlaka, na katerem je bil uslužben, je mimo pridrdral brzovlak, ki ga je pograbil in vrpel v stran. Ogrin je obšel mrtev. Pokopan je v West Newtonu. Tam biva njegova mati, dva brata in sestra.

— Za „Splošno slov. žensko dru-štvo“ je nabral g. nadpošt. Fabiani v Rogaški Slatini 379 K, za kar mu izreka odbor najprisrčnejšo zahva-lo. Naj bi našel mnogo posnemačev!

— Umri je v Leonišču v Ljubljani g. Anton Keržič vulgo Logar, po-sestnik in trgovec v Rakitni nad Bo-rovnico. Pokreb bo v četrtek ob 10. dopoldne iz Rakitne na domače pokopališče. Bodi kremenitemu narodnjaku in zvestemu našemu somišljeniku, ki je bil znan zlasti v lovskih krogih, ohranjen Pub spomin.

— Pogrešajo učenca, 11-letnega Kadoslava Čolnika. Dne 6. t. zjutraj je neznan kam izginil. Stariši stanujejo na Gosposvetski cesti št. 10.

Kultura.

— Tečaj slovenskih jezikov. „Ruski kružek“. I. kurz v ponedeljek in četrtek ob 8—9 ure zvečer. Konverzacije ob četrkih ob 7—8 ure zvečer v realni gimnaziji. 2. kurz: čitanje in interpretacije v torek in petek ob 8—9 ure zvečer v realni gimnaziji. Konverzacije v soboto ob 8—9 ure zvečer v Mestnem domu (mala dvorana). Knjižnica (Mestni dom) odprta ob sobotah ob 7—9 ure zvečer in ob nedeljah ob 8. do pol 10. ure dopoldne. Članarima se spre-jema v lokalih kjer se vrše ti kurzi (3 K mesečno). — Društvo ljubiteljev poljskega naroda. Tečaj in konverzacije v torek in petek ob 6—7 ure zvečer na realni gimnaziji. Sprejemale so tudi člani, ki ne morejo obiskovati kurzov, pa že obvladajo jezik. Predavanja iz srbohrvatske literature, predava vseučiliški profesor dr. Fr. Plešić ob sredah in sobotah ob 6—7 ure zvečer na realni gimnaziji.

— F. M. Dostojevski: Bele noči, Mali junak. Preložil dr. V. Borštnik. Najbolja in založila Zvezna tiskarna v Ljubljani, 1920. Mala 82, 152 str. Cena broš. 10 K, vezanemu izvod 12 K. 10.—12. snopci „Na-rodne knjižnice“ nam prinaša v čednem prevodu Dostojevskega mali sentimentalni roman „Bele noči“ in novelo „Mali junak“. Prvo delo je ljubka povest o bojazljivem sanjarju in naivni nesrečni deklici, zgodba dveh nepokvarjenih src, ki iščeta utehe drugo pri drugem v svoji osamelosti. Pisa-telj mojster je iz tenkih duševnih nit atkal prekrasen umotvor, ki je očarljiv. Prav tak je „Mali junak“, prelestna psihološka slika iz one otroške dobe, ko začne v človeku zoreti nezvesto spoznanje samega sebe. Edina scena s konjem je preveč roman-tična za realistični značaj te krasne novel-ke. V obeh povestih je pisatelj posegel glo-boko v človeško dušo in jo mojstrsko raz-grnil pred našimi očmi v njenih najskr-vejših tresljajih in gibih. Prelagatelj je do-dal prevodu življenjske Dostojevskega in literarno skico o slovenskih prevodih sle-govih del. Ta knjižica je nov korak do cilja: do vsega Dostojevskega v slovenskem prevodu.

Turistika in sport.

— K zadnji simultantski igri dr. M. Vidmarja. Zadnja simultantska produkcija šahovskega mojstra dr. Milana Vidmarja je dokončana. Išlo je o izvelo šahovsko zve-zanje tudi pri eni. Naval K omizja, kjer je bil dr. Vidmar boj s 27 nasprotniki, je bil ogro-men. Tudi se ni v Ljubljani še nikdar ude-ležilo simultantske igre toliko igralcev, ka-kor v soboto, dne 7. t. m. Med borbi je bila tudi neka drama, ki na je valnih huna-škemu odpora vendar podlegel kvadr rok šahovskega viteza. Po skoro turni borbi je dregel dr. Vidmar nepokorovan uspeh. Dobil je od 27 iger 21. zmagal dve (proti Jan. Prater Jani in Francu Torolu), ostale štiri igre pa so končale neodločeno (remis) in ena (proti Dobovcu, Todorcu, dr. Cankarju in prof. Vavriku) bila izgubljena. Se odloži dr. Vidmar mednarodnega turnirja na Bled, ki se bo vrši sred letu.

njega polstja. Povabljeni bodo na turnir najodličnejši šahovski svetaki kakor a. pr. Lasker, Capablanca, Rubinstein, dr. Tarasch, Spielmann, Duras, Marshall in mo-žeče tudi Rus Alechin. Kake važnosti bo ta spomenita prireditve za naš Bled, je raz-umljivo, saj bo ves šahovski svet z zani-manjem zasledoval veliko borbo, ki bo pri-vabila na Bled brezdvomno mnogo petič-nih prijateljev šaha. Šahovski turnir bo pri-

nesel našemu letovišču svetovno ime. Zato je želeli, da se zainteresirani krogi odlo-čilo za malenkostne denarne žrtve, ki so prireditvi turnirja potrebne. Če so urosili naše zaupanje v podjetnost in razumevanje naših letoviščnih hotelirjev, bomo imeli razpolagali s potrebnim denarjem, na kar se lahko takoj razpoložijo vabila. Gre za povzdigo tujkega prometa in predvsem za svetovno letovišče Bled.

Nainopejša poročila.

NOVA DEMARŠA ANGLEŠKEGA IN FRANCOŠKEGA POSLANIKA GLEDE JADRANSKEGA VPRAŠANJA. — VROČITEV AVTENTICNEGA BESE-DILA LONDONSKEGA PAKTA.

Beograd, 10. februarja. Včeraj sta znova posetila ministrskega predsednika Liuba Davidoviča francoski in an-gleški poslanik ter mu vročila avten-tično besedilo londonske pogodbe. Pri tej priliki sta ponovno v imenu svojih vlad izrazila željo, da bi naša država sprejela znani ultimatum z dne 20. ja-nuarja, ker bi sicer dobila Italija svo-bodne roke, da izvede londonski pak.

BREZUSPEŠNA POGAJANJA Z OPO-ZICIJO. — KONCENTRACIJSKI KABI-NET POKOPAN.

Beograd, 10. februarja. Včeraj so se zaključila pogajanja med vlado in opozicijo. Za vlado so v zadnjem času voili pogajanja ministri Pribičević, dr. Paleček in Timotijević. Da omogoči sporazum, je vlada v zadnjem trenu-ku ponudila novo koncesijo, in sicer da se na dnevni red zasedanja Narodnega predstavništva, ki bi ga naj se-zvala koncentracijska vlada, stavi poleg volilnega reda za parlament tudi pro-čarunski provizorij za več mesecev, pri čemer pa bi se morala debata omeiti na načelne izjave voditeljev posamičnih strank. Opozicija, ki so jo pri teh pogajanjih zastopali Joca Jovanović, dr. Drinković in dr. Korošec, je vstrajala na svojem prvotnem stališču, po katerem bi nesporno prišlo v Narodnem predstavništvu do brezkračnih in brez-plodnih debat, ki bi utegnile oslabilo no-tranjo moč in zunanji ugled naše drže-ve. Vsled tega nesoglasja smatrajo v političnih krogih, da je koncentracijski kabinet končno definitivno pokopan. Opozicija zahteva še skupno sejo obeh delegacij pod predsedstvom prestolo-naslednika regenta samega, vendar pa ni prav verjetno, da bi se tej njeni že-ljii ugodilo. Ako pa bi tudi prišlo do takšne skupne seje, je gotovo, da bi tu-di ta poskus razrešitve krize ostal brezuspešen.

D' ANNUNZIJEMO BARBARSTVO.

Bakar, 9. februarja. Zvečer dne 7. februarja je bila v dvorani prejšnje-ga hotela „Sušak“ na sušaku plesna prireditve jugoslovenskega sportnega kluba „Viktoria“. To bi bila edina za-bava na Sušaku v vsem času okupa-cije. Na zabavo se je pripravljalo pre-celneje število reških jugoslovenov, vendar jih pa Italijani, da jim napravijo čim večje neprijetike, niso puščali preko suškega mosta. Ljudje so prihajali

v nadi da bodo mogli čez most ter so se ustavljali pred stražo. Okoli 9. zve-čer je bilo pri straži približno 300 oseb moških in ženskih. Ko so Italijani v-deli, da se je zbralo toliko število lju-di, so jih razgurali na brutalen način. Reškim italijanskim ni bilo dosti, da so onemogočili Rečanom zabavo, temveč so nameravali preprečiti tudi večerno zabavo na Sušaku. Okoli pol 11. ure zvečer so ustrelili z reške strani v dvo-rano. Po mali paniki, ki je nastala v dvorani, se je zabava nadaljevala. Opolnoči, ko je bil odmor, pa so Ita-lijanci izstrelili salvo v dvo-rano. Krogle so udarjale nad glavami občinstva in zid dvorane. Nastala je strašna panika, kmalu zatem pa je vstopil karabinerski kapetan in odre-dil, da se mora dvorana izprazniti. Ne-kemu gospodu je rekel D' Annunzjev častnik, naj ne gre na Sušak, ker da se bodo gošile čudne stvari. Ta častnik je mislil, da je dotični gospod Italijan, pa mu je to zaupal.

NITTI GRE V LONDON.

LDU Lyon, 10. februarja. (Brez-žično.) Brzojavka iz Rima poroča, da se ministrski predsednik Nitti odlelie v ponedeljek ali torek v Pariz oz. Lon-don. Spremljal ga bo minister za zu-nanje Scialoja.

„ECO DEL MONTENEGRO“.

LDU Split, 9. februarja. (Dun. kor. ur.) V Rimu bo začel izhajati prona-gandni list „Eco del Montenegro“, ki bo zastopal snovkarstvo politiko bivšega kralja Nikole in italijanske interese v Črni gori.

ITALIJANSKI KATOLIKI IN JADRAN-SKO VPRAŠANJE.

Pariz, 8. februarja. „Le Temps“ poroča iz Rima: „Parlamentarna sku-pina katoliških poslancev je sklenila zahtevati gotove spremembe v kompro-misnem načrtu glede Jadrana. Spre-membe se nanašajo na prvi vrsti na Al-banijo, v drugi vrsti pa se zahteva po-polna nevtralizacija jadranskega morja. Govornik, ki bo v imenu skupine katoliških poslancev posegel v debato, bo zahteval popolno svobodo vseh narodov in njih vzpostavitev na temelju narodnega prin-cipa, nastopil bo proti vsaki imperi-alistični tendenci ter zahteval, da se Italija odpoje vsaki tudi obrambni zvezi, ki bi slonela na vojaški podlagi.

Društvene vesti in prireditve.

— Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“. V sredo, dne 11. t. m. ob 8. zvečer nujna odborova seja. Pridite vsi Predsednik.

— Društvo drž. uslužbencev kralje-stva SHS za slovensko ozemlje. Odborova seja se vrši v četrtek, dne 12. t. m. ob 8. zvečer v običajnem lokal. Važne zadeve; polnoštevilno! Predsedstvo.

— Jugoslovanski konservatoriji v Ljubljani prirede 16. t. m. ob 20. uri v ve-likih dvorani hotela Union svoj plesni večer. Vstop samo proti vabilu. Vstopnina za ose-bo 20 K. Dobrodelni namen, preplačila se hvalježno sprejemajo.

— I. uradniški ples. Društvo zasebne-ga uradništva priredi v soboto, dne 14. fe-bruarja plesni večer v vseh gornjih prostori Narodnega doma. Vstop bo dovoljen le vabilnim. Ako ne bi kak član vabila pra-vočasno prejel, prosimo, da se blagovoli zglasti v društveni pisarni Gosposvetska cesta 12/II. — Ker je čisti dobilek te pri-re-ditve namenjen podporneemu skladu, pričakujemo, da se vsi odzovete našemu vabilu. Na veselo svidenje!

Aprovizacija.

— Izvoznice tudi za manjše koli-čine živl bode pričel izdajati 11. febru-aria 1920 izključno le odsek za prehra-no v Ljubljani. Natančnejša tozadevna dolečla je razvideti iz razzela štev. 2676 ki je našt na mestni deski.

— Člane in članice „Društva zasebne-ga uradništva Slovenije v Ljubljani“, ki so se svojočasno priklasil za dobavo ceneje-ga blaga za obloko, prosimo, da pridejo čimprej v društveno pisarno po tozadevno izkaznice, ker po 18. t. m. smatramo isto za neveljavno. Predsedstvo

Poizvedbe.

Izgubila se je pahliča od sadnega trga proti Poljanskemu nasipu. Pošteni naj-ditelj naj jo vrne proti nagradi, Poljanski nasip št. 10.

Izgubila se je na potu s Pogačarjeva-ga trga do Dunajske ceste smutata ženska torbica z denarico, denarjem in ključem. Pošteni najditelj se prost, da jo izroči proti nagradi (denar ali sladkor) v upravnishvo „Slov. Narod“.

Izgubila se je pošast temerjavne ha-ve s kratkim repom, sliki na ime „Sign“. Kdo jo naj vidi, kam se je metel, ali kaj se nahaja, se prost naj blagovoli na-meni proti nagradi na naslov: F. Dost.

sodar, Kolezijska ulica 18 (Trnovo). 1043

V torek, dne 2. februarja je bila iz-gubljena v jutranjem gorenjskem vlaku v prvem vozu za službenim vozom rjava glase - rokavica. Prosim doznem, ki jo je našel, ker nima za njega nobene vred-nosti, naj naznani svoj naslov na Marijo Dermič, Moistrana 20, Gorenjsko, ali pa naj jo odda v Podnart na kolodvoru proti primerni odškodnini. 1017

Glavni urednik:
Rasto Pustoslavšek.

Odgovorni urednik:
Božidar Vodeb.

Poslano.)

Kulturni dokument.

Prejel sem po pošti odprto ano-nimno dopisnico — po pisavi soditi, je pisan od roke takozvanega boljšega sloja — sledeče vsebine: „Titl. g. dr. Ciril Jos. Oblak, advokat in pisatelj, Ljubljana (poštni pečat 6. II. 1920). — Cenjeni gospod doktor! Od kedaj si pa blešasti advokat šel v vrste komu-nistov, da pišeš Tvoje neumne skriba-rije v „Napreju“? Ali Ti Tvoja advoka-tura nič več ne nese? Včasih si prav lepo popisoval Koroško, sedaj pa mrv-cvariš ubogega jetikarja Cankaria, ki bi bil prav dober dober pisatelj, če bi ne bil videl le kurbe in kurbitre na svet-u! Je preveč v dr. . . brskal. — Kaj pa ti, stari kolega, si še vedno samec. (tu stoji nečitljiva, zamazana, seveda tudi kaka lepa beseda), ali se še nisi obabil? Tista s črtni očmi — Italijanka — ali ti ni pustila? Vprašam po Cankarsko . . . saj se razumeva!“ — Tempora mutantur — vse je drago, naša praksa včas je za hudica — „Na-preju“ dobro plača! — Te srčno pozdra-vi Tvoj stari Dr. K. . . c (beseda ni možno reprodicirati).

Objavi sem to, ker se je to leta 1920, p. K. r. ali v drugem letu kul-turne in političnega udeležnja Srbov, Hrvatov in Slovencev res zgo-dilo.

V Ljubljani, dne 8. januarja 1920.
1033 Dr. Jos. C. Oblak.

* Za vrhove tore opaziti na uradni-ko odgovoriti, boljšega državnega

Sprejme se takoj ntenka začetnica za trgovino v Ljubljani, štari trg št. 28. 1035

Uke se strojnik za majhno parno Zagorje. Nastop takoj. Ponudbe s prenosil spricval na naslov laž. P. Gorjan, Zagreb Boškovičeva 2. 1023

Šnaks pravi, damska garnitura, je napredaj za primerno ceno. Vpraša naj se na Sr. Petra cesti 20. I. nadstropje. 1024

Železostrojari in orodni kiječavničari spretni, se takoj iščejo za stalno delo. Tvorica bravarске robe. IGONAC JELLENC, Karlovac. 1020

Mizarji, spretni, samostojni delavci, se takoj iščejo za stalno delo. Tvorica bravarске robe. IGONAC JELLENC, Karlovac. 1019

Ključavničar, se za stalno delo sprejme, me takoj. Tvorica bravarске robe. IGONAC JELLENC, Karlovac. 1021

Oprava za spalno sobo se po polnoma nova in kopalna banya se prodaja. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 1001

Opravnik (Schaffer) zmožen poljedelstva, živinorejstva, vinorejstva in vrtnarstva, ki b pomagati tudi pri poljedelskem delu se sprejme pri Ed. Suppanz, Pristava. 1005

Fin pristen srebrni servis v lepi kabinu, 112 kosov, se prodaja samo ljubitelju. Preprodajalci izključeni. Ogledati od 4. — 6. popoldan. Kostelecky, Poljanška cesta 13. II. desno. 1031

KLAVIR, se dobro ohranjen, se prodaja za 600 kron. Kje, pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. 1028

Kuharica veča tudi drugih hišnih del. Dobi takoj službo. Zglasti se je od 10—12 ure dop. v Sodni ulici. 12. I. nadstropje, desno. 1013

Proda se ali zamenja temnoplava dolga nava suknja, predv. blago, z enim letnim dobim površnikom. Naslov pove upr. Slovenskega Naroda. 1014

Kozi dve lepi, breji, ena švicarska, ena danska se po ugodni ceni prodajata. Poizve se: Kolodvorska ulica 26. v trgovini. 1015

Pohištvo za jedilno sobo iz orehovega lesa dobro ohranjeno se takoj prodaja. Prihod pohištva z Dunaja z železniškim vozom pa kedar se natančneje poizve v restavraciji Perles v Ljubljani Prešernova ul. 9. 1016

Na hrano in stanovanje (po polno oskrbo) se sprejme samo starejši, soliden gospod k mirni stranki brez otrok, v sredini mesta proti mesečni odškodnini 650 K. Perilo in kruh se zaračuna posebej. Prednost ima oni, ki bi pozneje lahko proti plačilu seveda, preskrbeli oremog ali kaka živila. Ponudbe z navedbo poklica na u. r. v. Slov. Naroda pod: „Silen, starejši gospod 1012“ 1012

Krasna salonska garnitura obstoječa iz 5 kosov (starinska) umivalnik z marmorn. ploščo ter 1 1/2 m visokim ogledalom se prodaja. Ogleda se lahko na Sv. Jakoba nabrežje 29. 1022

Vodja za importno in eksportno velepodjetje se išče. Zahteva se velika kakovostnost, organizatorni talent, agilnost, znanje svetovnih jezikov, temeljito poznavanje blaga vseh vrst. Prednost imajo oni, ki so že vpeljeni v svetovni veletrgovini. Ponudbe s prepisi spricval, navedbo šolanja in družinskih razmer, zahtevkov ter sliko na upravo lista pod „Prima/1039“. 1039

Na kraj blizu železnice ali tudi nekaj kilometrov oddaljeno na Stajerskem ali Kranjskem. Plača se tudi v dolarjih. Cenjene ponudbe na upr. tega lista pod „Dolarji/1040“. 1040

Čada se v večletni najem gostilna s prenočiščem pri „belem Kranju“ po domače pri Jurkovcu v Ljubljani, Florjanska ulica 4 z obema hišama št. 4 in 6 istotam vstevši vse stranske kuhinje jih je v hišah vred najvišjemu ponudniku se izroči vse to 1. marčnika 1920. Ponudbe do 29. februarja na A. Kajfeč, Kočevje. 1044

Slamniki in klobuki vseh vrst se sprejemajo v snaženje in predelovanje pri M. Brilly, Ljubljana, Realjeva cesta 22. 1052

- Muhe - knjižničarje zgodbe, spisal Blaz Pohla Najzabavnejše berilo za samske in po rečeni! Cena s poštno K 650. Na roča se v

Narodni knjigarni v Ljubljani.

Brošura

„Pod novim orlom“

e izšla v ponatisku. — Dobi se v „Narodni knjigarni“ v Ljubljani, Prešernova ulica 7. — Cena s poštno 0-00 K. Narodila se rešujejo le proti pošiljatelj zneska v naprej ali pa po povzetju.

Debrilni opekarjev se sprejme več par- bni družbi v Ljubljani, Levstikova ul. št. 19. 989

4 tesarje išče za takoj Kranjska tvorica železne in bravarске robe, Kamnik. 96

Kontoristinja se sprejme pri tvrdki Janez Zorman, Sp. Šiška 91 zglastev od 1—2. 1006

Trži se e'onom za v'astelnostu u koji se sposoben samostojno voditi gospodarstvo isto se trži jednog dobro vinogorja. Pismene ponude s ti: Vladimir Halper-Sigetki, Zagreb, Lisinskega ulica br. 1. 982

Dobro na'emnino plačam za 1 ali 2 prostora (bodisi sobe, lokale ali skladišča), ki bi se dala uporabiti za pisarno, najrajši v sredini mesta. Želi se poseben vhod in električna razsvetljava. Ponudbe na u. r. v. tega lista pod „Dobra najemnina/971“. 971

Majhno hišo ali vilo z velikim sadnim vrtom in njivo v dostopnem kraju Slovenije želim kupiti ali zamenjati z enim svojo ud bno hišo z osmimi sobami in vrtičem v V. šnji gori. Ugodna železniška zveza z Ljubljano. Pismene ponudbe na naslov P. Višnjani, pošta Višnje gora. 96

Kolar se išče. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. Oglasti se je Cesta na Kodeljevo št. 8. Ljubljana. 914

Ključavničarje za stiskalno in računalno orodje išče Kranjska tvorica želi in bravarске robe, v Kamniku 1004

Solic tatorja in kandidata išče notar Baš v Celu. 987

Prodajam v originalnih zabojih po 1440 komadov po K 150 komad. — Ponudbe na Em. Supanc v Rogatcu, (Slor. Sta. ersko). 544

Prod. jalka čez 20 let stara, se sprejme v trgovini z mešanim blagom pri tvrdki Anton Verbič, Sevnica ob Savi. 877

Proda se vinograd 3 1/2 orala (joha) velik, in zraven 3/4 orala hoste, oddaljeno eno uro od trga Sevnice. Več pove S. Verbič, Sevnica ob Savi. 878

Cigaretni papir:

Club. Abadie, Club in Sam pripo ča na debelo Papira 61 Ur na Ljubljana, Metel trg št. 11. 63

Domovina izhaja od novega leta naprej trikrat na teden

in sicer ob ponedeljkih, sredah in petkih. Trikrat pošiljana stane samo 3 K. Uprava „DOMOVINE“ je preskrbela, da bo prinašal list poleg pregledov vsem dogodkov izvirne domače, zagrebške, beograjske in druge najnovejšje brožavne in telefonskih vestil. Mesečno četrt, pol- ali celoletno naročnino je pošiljati na naslov: Upravišništvo „DOMOVINE“, Ljubljana, Sodna ulica 6.

Zahtevajte „Domovino“ na ogled!

Priporoča se sl. občinstvu
Ivan Carman
izdelovatelj usnjatih dokolenic
Zg. Šiška št. 42.

Vinara
Fran Jakovac, Jaska, Hrvaško.
priporoča pristna rdeča in bela vina po ugodni dnevni ceni 511

Cigaretni papir
i tuljci za cigarete na veliko!
GOLUB
SAMUM
CLUB EXTRABIS
FLOR BELMONTE
TABU
RIZ CASINO
ALMULY
S'JBLIME
Prodaje se skladišča samo na veliko: Čirilometodska
Naklad. knjigara: papirnika d. d.
Zagreb, Preradovičev trg br. 4.
U vašem je interesu nabava cigaretnog papira iz vrela.
Ojenci na zabijev franco!

Major Viljem Dereani
Danica Dereani roj. Cunder
poročena.
Ljubljana, dne 7. februarja 1920.

Kapi se
vila ali majhna hiša
v mestu ali zunaj mesta (zahodna stran). Ponudbe pod šifro: 0. F. 741. na upravnistvo Slovenskega Naroda. 741

Drvarska trgovina u Beogradu
pored same železničke pruge i dunavske obale primila bi veliko i maloprodajno sakovskog gradjevinskog materijala u komfion ili u kompaniju, garanciju vrlo dobre. — Reflektanti neka se izvole obratiti za bliže izvešća u administraciji „Slovenskog Naroda“. 946

Trgovino
z mešanim blagom ali špecerijo, ozir. tudi prazne trgovske prostore s primernim stanovanjem v prometnem kraju Slovenije išče v našem ali nakup rocen trgovcev. Dopolni pod „Selitev maj 1920“. Naslov reflektanta pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“ 851

Brez konkurence!
Jugoslavenska industrija papira
Gustav Seligmann, Zagreb.
Nikočeva ul. 3. Telefon br. 6—28. Brojavi: 3p. Nikočeva 3.

Najcenejša dobava in bogato skladišče: raznih vrst papirja kakor: tiskovnega, pisalnega, konceptnega, dokumentnega, konceptnega belga i. t. d. Papirnat i. prtov, papirja za police (stelaže), trgovskih in kanc. omotov, map, kaset in ostalega v to stroko spadajočega blaga.

A. ARHAR in drug
podjetje elektroteh. naprav in popravil
izvršuje elektrotehnične naprave kakor tudi izvršuje popravila in rekonstrukcije po najnižjih cenah. — Začasno Cesta v Mostu log št. 15, Trnovo, Ljubljana. 1032

+
Vsemogočnemu je bilo ljubo, poklicati predse našega nad vse ljubelega supruga oskrbno očeta, gospoda
Antona Keržič
posesnika in trgovca v Rakitni
po dolgi, mučni bolezni, dne 9. svečana 1920. ob 1. uri po noči v Leonišču.
Truplo dragoga pokojnika se prepelje iz Leonišča na domače pokopališče v Rakitni, kjer se vrši pogreb v četrtek, dne 12. t. m. ob 10. uri dopoldne.
V Rakitni, dne 9. februarja 1920.
Ana Keržič, soproga.
Anton, Marija, Ana, Ivan, Gehržel, otroci.

Zahvala.
Za vse dokaze sočutja povodom smrti naše predrage nam žene, mamice in tete, gospe
Elze Fritsch roj. Ramšak
ter za podarjene vence in udeležbo pri sprevodu se najtopleje zahvaljujemo.
Rakitni Fritsch - Ramšak.

Zahvala.
Povodom nenadomestljive izgube našega nadvse ljubljene, skrbnega očeta, gospoda
Tomo Pušenjak
smo prejeli toliko dokazov iskrenega sočutja, kar nam je velika tolažba v naši boli.
Ker nam ni mogote vsem posebej se zahvaliti, bodi izrečena naša najpristnejša zahvala vsem, ki so na kakoršenkoli način z nami sočustvovali.
Grem, 8. svečana 1920.
Zahvalni oče.

Prešern Rudolf
uradnik dr. ž. el.
Prešern Justina roj. Živec
poročena.
Ljubljana Trst.

Zaloga parketov.
Dobavljam na debelo in drobno. Prevzemam tudi pokladanje ter vsa v to stroko spadajoča dela po kulantnih cenah. 1026

Jos. Puh, Ljubljana, Gradaška ulica št. 22.

Zimske in letne krtove kože
ter vse vrste kož in kožuhovine kupujemo vedno v vsaki množici in plačamo vedno najvišje cene. Poštni se povrne. Za zavornino se poljejo vreče grafijs in frank. Joseph Kinsela u. 26hao, Fell- u. Pelzwaren, 66 plagen 1. Würt. Tel. 162.

Nadizšir
Aleksander Neumann,
Zagreb
Sudnička ulica 12 I.
Glavni zastupnik za SHS tvornice strojeva d. d.
ROESSEMANN I KÜHNEMANN
dobavlja:
poljske i uskotračne železnice: moderne transportne uređaje:
tračnice: zračne železnice
skrotalnice: vlačne železnice
okretale: dizela
razna kola (Bremserge)
sigurnosne uređaje za železnice, lokomotive, strojeve
za mješenje betona, hladionice. — Trakiranje i izradba
priključnih pruga, žumskih železnica i. t. d.

Narodna knjigarna
v Ljubljani, Prešernova ulica 7
je prevzela zastopstvo
vseh narodnih in historičnih
jugoslovanskih slik
izdanih po Petru Nikoču.
Opozarja se zlasti na najnovejšo
in najboljšo reprodukcijo
našega regenta
Slike se ogleda lahko v knjigarni, kjer se dobe tudi vsa natančna pojasnila.

Narodna knjigarna

Trboveljska premogokopna družba
v Ljubljani

namerava zgraditi v Ljubljani na stavbišču ob Aleksandrovi cesti nasproti Narodnega gledališča uradno poslopje in razpisuje v svrhu pridobitve stavbenih načrtov

javen natečaj
z omejitvijo na udeležbo arhitektov, ki prebivajo v kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev ali pa prebivajo v inozemstvu, morajo pa biti jugoslovanske narodnosti.
Določa se, da je osnutek v smislu razpisnega programa in pogojev izdelati v skicah v merilu 1:200.
Doba izročitve osnutkov določena je do 12. ure popoldne 31. marca 1920 na naslov: „Trboveljska premogokopna družba v Ljubljani, Knafjeva ulica št. 13“ v zapечатjenih ovojih, označenih z geslom v smislu razpisanih pogojev.

V presojevalno komisijo izvoljeni so sledeči:
Ing. A. Kilar, gradb. direktor za Slovenijo, kot predsednik.
Arh. Jan Duffa, mest. gradb. nadsvetnik v p., kot podpredsednik.
Ing. J. Foerster, profesor obrtne šole, kot član komisije.
Ing. M. Pirnat, dvorni svetnik.
Ing. M. Proleček, mest. gradb. nadsvetnik.
Ing. S. Radnai, ravnatelj Trboveljske premogokopne družbe.
Dr. M. Zarnik, mag. direktor.

Vsi stanujoči v Ljubljani.

Za osnutke, ki jih bo presojevalna komisija spoznala za najboljše, so sledeče nagrade:

I. darilo v znesku K 10.000.—
II. „ „ „ 6.000.—
III. „ „ „ 4.000.— (jugoslov. kron)

in poleg tega še nadaljni dve nagradi, vsaka po K 2000.— za eventualni nakup dveh osnutkov, katera sicer nista bila odlikovana, vendar pa od presojevalne komisije v nakup priporočena.

Za izgotovitev konkurenčnih osnutkov potrebni pripomočki, razpisni pogoji in drugi podatki se dobivajo poštino prosto pri Trboveljski premogokopni družbi v Ljubljani, Knafjeva ulica št. 13. Ljubljana, dne 30. prosinca 1920.

Za izgotovitev pri odgovornosti Valentin Kozlič